

Privacyreglement Gemeente Lingewaard

In dit Privacyreglement laat de gemeente Lingewaard zien op welke manier zij dagelijks omgaat met persoonsgegevens en privacy en wat er wettelijk wel en niet verantwoord is.

Privacy speelt een belangrijke rol in de relatie tussen de burger en de overheid en dit onderwerp staat daarmee hoog op de bestuurlijke agenda. Gemeenten hebben de verantwoordelijkheid over persoonsgegevens en gegevensuitwisseling op alle terreinen waar ze actief zijn. Gemeenten zijn verplicht om zorgvuldig en veilig, proportioneel en vertrouwelijk om te gaan met het verzamelen, bewaren en beheren van persoonsgegevens van burgers. Dat geldt voor taken op het gebied van basisadministraties, openbare orde en veiligheid en het sociaal domein. Goed en zorgvuldig omgaan met persoonsgegevens is een dagelijkse bezigheid van gemeenten. Het beschermen van de privacy is complex en het wordt steeds complexer door technologische ontwikkelingen, de recente decentralisaties, grote uitdagingen op het terrein van veiligheid en nieuwe Europese wetgeving. De gemeente hecht er aan transparant te zijn over de manier waarop wij met persoonsgegevens omgaan en waarop wij de privacy van onze inwoners waarborgen. Daarom kennen wij Privacybeleid dat nader is uitgewerkt in dit Reglement.

Wetgeving en definities

Op dit moment heeft elke lidstaat van de Europese Unie een eigen privacywet, gebaseerd op de Europese richtlijn van 1995. De Wet bescherming persoonsgegevens (Wbp) regelt het juridische kader voor de omgang met persoonsgegevens in Nederland. Op 25 mei 2018 vervalt de Wbp en treedt de Europese Verordening - de Algemene Verordening Gegevensbescherming (AVG) -, in werking samen met de bijbehorende uitvoeringswet.

De AVG bouwt voort op de Wbp en zorgt onder andere voor versterking en uitbreiding van de privacyrechten met meer verantwoordelijkheden voor organisaties. Naast de Wbp resp. de AVG gelden ook sectorspecifieke wetten zoals de Jeugdwet en de Wmo 2015.

Begrippen uit de AVG

Betrokkene (Artikel 4 AVG): De persoon op wie de persoonsgegevens betrekking hebben.

De betrokkene is degene van wie de gegevens worden verwerkt. In het geval van de gemeente zullen dat vaak onze inwoners zijn.

Verwerker: De persoon of organisatie die de persoonsgegevens verwerkt in opdracht van een andere persoon of organisatie doorgaans van de verantwoordelijke. De verantwoordelijke zal in geval van de gemeente in elk geval het College van B & W zijn.

Persoonsgegevens: Alle gegevens die gaan over mensen en waaraan je een mens als individu kunt herkennen. Het gaat hierbij niet alleen om vertrouwelijke gegevens, zoals gezondheid, maar om ieder gegeven dat te herleiden is tot een bepaald persoon (bijvoorbeeld; naam, adres, geboortedatum).

Naast gewone persoonsgegevens kent de wet ook bijzondere persoonsgegevens. Dit zijn gegevens die gaan over gevoelige onderwerpen, zoals etnische achtergrond, politieke voorkeuren. Ook het Burgerservicenummer (BSN) is een bijzonder persoonsgegeven.

PIA (Privacy Impact Assessment: of te wel een: Gegevensbeschermingseffectbeoordeling: Met een gegevensbeschermingseffectbeoordeling worden de effecten en risico's van de nieuwe of bestaande

verwerkingen beoordeeld op de bescherming van de privacy. Dit heet ook wel een Privacy Impact Assessment (PIA). De gemeente zal zo vaak als nodig een PIA uitvoeren. (De AVG verplicht hiertoe).

Verwerkingsverantwoordelijke: (of: verantwoordelijke) Een persoon of instantie die alleen, of samen met een ander, het doel en de middelen voor de verwerking van persoonsgegevens vaststelt. Bij de gemeente is het College van B & W verwerkingsverantwoordelijke.

Verwerken: De verwerking van persoonsgegevens is elke handeling of elk geheel van handelingen met persoonsgegevens, al dan niet uitgevoerd via geautomatiseerde processen.

In de AVG valt onder een verwerking: • Verzamelen, vastleggen en ordenen • Bewaren, bijwerken en wijzigen • Opvragen, raadplegen, gebruiken • Verstrekken door middel van doorzending • Verspreiding of enige andere vorm van ter beschikking stellen • Samenbrengen, met elkaar in verband brengen • Afschermen, uitwissen of vernietigen van gegevens.

Doeleinden (Artikel 5 AVG)

Volgens de AVG en de Wbp mogen persoonsgegevens alleen verzameld worden als daarvoor een doel is vastgesteld. Het doel moet uitdrukkelijk omschreven en gerechtvaardigd zijn.

De gegevens mogen niet voor andere doelen verwerkt worden. Voor de uitvoering van sommige bijzondere wetten, zoals bijvoorbeeld de Jeugdwet en de Participatiewet, zijn de doelen voor het verwerken al in de wet vastgelegd net als de persoonsgegevens die gevraagd en verwerkt mogen worden.

Rechtmatige grondslag (Artikel 6 AVG)

De regelgeving zegt dat er voor elke verwerking van persoonsgegevens een rechtmatige grondslag uit de wet van toepassing moet zijn.

Dat betekent dat de verwerking mag plaatsvinden:

- Om een verplichting na te komen die in de wet staat
- Voor de uitvoering van een overeenkomst waar de betrokkene onderdeel was
- Om een ernstige bedreiging voor de gezondheid van de betrokkene te bestrijden
- Voor de goede vervulling van de gemeentelijke taak
- Wanneer de betrokkene ondubbelzinnig toestemming heeft gegeven voor de specifieke verwerking. (In dit geval hanteert de gemeente Lingewaard een schriftelijk blijk van instemming bijvoorbeeld een handtekening op een aanvraagformulier).

Wijze van verwerking

De hoofdregel van de verwerking van persoonsgegevens is dat het alleen toegestaan is in overeenstemming met de wet en op een zorgvuldige wijze. Persoonsgegevens worden zoveel mogelijk verzameld bij de betrokkene zelf. De wet gaat uit van subsidiariteit. Dit betekent dat verwerking alleen is toegestaan wanneer het doel niet op een andere manier kan worden bereikt. In de wet wordt ook gesproken over proportionaliteit. En dit betekent dat persoonsgegevens alleen mogen worden verwerkt als dit in verhouding staat tot het doel. Wanneer met geen of minder (belastende) persoonsgegevens hetzelfde doel bereikt kan worden moet daar altijd voor gekozen worden. De gemeente zorgt ervoor dat de persoonsgegevens kloppen en volledig zijn voordat ze verwerkt worden. Deze gegevens worden alleen verwerkt door personen met een geheimhoudingsplicht. Overigens geldt die plicht volgens de Ambtenarenwet voor alle ambtenaren. Door de gemeente ingehuurd derden verklaren schriftelijk en voorafgaand aan hun inzet zich te houden aan dezelfde regels. Advocaten die optreden voor de gemeente hebben een geheimhoudingsplicht op grond van de Advocatenwet.

Reikwijdte van dit Reglement

In dit Reglement worden artikelen genoemd die staan in de

Algemene Verordening Gegevensbescherming (AVG). Deze Verordening heeft zoals gesteld vanaf 25 mei 2018 volledig effect. De huidige Wet bescherming persoonsgegevens en het bijbehorende Vrijstellingbesluit Wbp vervallen per die datum. De AVG zal middels een Nederlandse uitvoeringswet nader worden geregeld. Die wet wordt ook van kracht per 25 mei 2018.

Wellicht ten overvloede wijst de gemeente er op dat ten aanzien van de domeinen Jeugd, Participatie en Wet maatschappelijke ondersteuning regelgeving uit de bijbehorende wetten primair van toepassing is als het gaat om verwerken van persoonsgegevens.

Overigens zijn er nog andere Wetten die betrekking hebben op de verwerking van persoonsgegevens en openbaarheid van bronnen. Dat zijn met name de Wet openbaarheid van bestuur (Wob) en de Wet hergebruik van overheidsinformatie (Who). Deze komen in dit Reglement kort aan de orde.

Het reglement is van toepassing op alle verwerkingen van persoonsgegevens door alle bestuursorganen van de gemeente. Oftewel: voor alle verwerkingen die binnen de gemeente plaatsvinden.

Beveiliging

De gemeente beveiligt uiteraard alle persoonsgegevens.

Dit moet voorkomen dat de persoonsgegevens kunnen worden ingezien of gewijzigd door iemand die daar geen recht toe heeft. Hoe de gemeente dit doet staat in het informatiebeveiligingsbeleid van de gemeente en in een eventueel aanvullend beveiligingsplan specifiek opgesteld voor een proces of registratie. Het informatiebeveiligingsbeleid is in 2017 geactualiseerd en door het College van B & W vastgesteld. Gelet op de snel voortschrijdende technieken streeft de gemeente voortdurend naar de best mogelijke beveiliging.

Doorgifte (Artikel 44 t/m 50 AVG)

De gemeente geeft alleen persoonsgegevens door aan een land buiten de Europese Economische Ruimte (EER) of een internationale organisatie op grond van goedgekeurde afspraken door de Europese Commissie.

Transparantie en communicatie

Wet openbaarheid van bestuur (Wob)

Naast verzoeken tot inzage in persoonsgegevens van een betrokkene op grond van de Wbp of, straks, de AVG, kan op grond van de Wob een verzoek om informatie worden ingediend bij de gemeente. Het moet dan gaan om een bestuurlijke aangelegenheid. Bij het verzoek bekijkt de gemeente altijd of het antwoord inbreuk maakt op de persoonlijke levenssfeer van betrokkenen. In principe worden geen persoonsgegevens verstrekt. De artikelen 10 en 11 van de Wob en de daarover gaande rechtspraak zijn hierbij essentieel.

Wet hergebruik van overheidsinformatie

De Wet hergebruik van overheidsinformatie regelt het op verzoek verstrekken van overheidsinformatie voor (commercieel) hergebruik. Bij het behandelen van het verzoek beoordeelt de gemeente altijd of het antwoord inbreuk maakt op de persoonlijke levenssfeer van betrokkenen. In principe worden geen persoonsgegevens verstrekt.

Informatieplicht (Artikel 13 en 14 AVG)

De gemeente informeert betrokkenen over het verwerken van persoonsgegevens.

Een betrokkene moet op de hoogte worden gesteld van het feit dat verwerking van zijn persoonsgegevens plaatsvindt of zal plaatsvinden en wat de doeleinden hiervan zijn. De AVG geeft aan welke informatie in ieder geval verstrekt moet worden, bijvoorbeeld informatie over de periode, de rechten van betrokkenen, de bron

van gegevens en de juridische grondslag voor de verwerking. Verandert het doel van de verwerking, dan moet ook daarover informatie worden verstrekt.

Verwijdering (art. 17 AVG)

De gemeente bewaart de persoonsgegevens slechts zo lang als nodig is voor de uitvoering van gemeentelijke taken of zoals vastgelegd in de Archiefwet of zoals voorgeschreven in sectorspecifieke wetgeving zoals de Jeugdwet. Wanneer er nog persoonsgegevens opgeslagen zijn die niet langer nodig zijn voor het bereiken van het doel worden deze zo snel mogelijk verwijderd.

Dit houdt in dat deze gegevens vernietigd worden of zo worden aangepast dat de informatie niet meer gebruikt kan worden om iemand te identificeren.

Rechten van betrokkenen (Artikel 13 t/m 20 AVG)

De wet bepaalt niet alleen de plichten van degenen die de persoonsgegevens verwerken maar bepaalt ook de rechten van de personen van wie de gegevens worden verwerkt.

Deze rechten worden ook wel de rechten van betrokkenen genoemd en zij bestaan uit de volgende rechten:

- **Recht op informatie:** Betrokkenen hebben het recht om aan de gemeente te vragen of hun persoonsgegevens worden verwerkt.
- **Inzagerecht:** Betrokkenen hebben de mogelijkheid om te controleren of, en op welke manier, hun gegevens worden verwerkt.
- **Correctierecht:** Als duidelijk is dat de gegevens niet kloppen kan de betrokkene een verzoek indienen bij de gemeente om dit te corrigeren.
- **Recht van verzet:** Betrokkenen hebben het recht aan de gemeente te vragen om hun persoonsgegevens niet meer te gebruiken.
- **Recht om vergeten te worden:** In gevallen waar de betrokkene toestemming heeft gegeven om gegevens te verwerken heeft de betrokkene het recht om de persoonsgegevens te laten verwijderen behoudens wettelijke beperkingen.
- **Recht op bezwaar:** Betrokkenen hebben het recht om bezwaar te maken tegen de verwerking van persoonsgegevens. De gemeente zal hieraan voldoen tenzij er gerechtvaardigde gronden zijn voor de verwerking en/of de wet voorschrijft dat de gemeente de gegevens verwerkt.

Indienen van verzoek

Om gebruik te maken van zijn/haar rechten kan de betrokkene een verzoek indienen. Dit verzoek kan zowel schriftelijk als via de e-mail ingediend worden.

De gemeente heeft vier weken de tijd, vanaf de ontvangst van het verzoek, om te beoordelen of het verzoek gerechtvaardigd is. Binnen vier weken zal de gemeente laten weten wat er met het verzoek gaat gebeuren.

Als het verzoek niet wordt opgevolgd is er de mogelijkheid om bezwaar te maken bij de gemeente of een klacht in te dienen bij de Autoriteit Persoonsgegevens (AP) te Den Haag welke instantie toezicht houdt op de naleving van de regelgeving. De AP zal echter vrijwel altijd eerst verwijzen naar de bezwaarprocedure.

Aan de hand van een verzoek kan de gemeente aanvullende informatie opvragen om zeker te zijn van de identiteit van de betrokkene. De verzoeker kan worden gevraagd om zich persoonlijk bij de gemeente te identificeren met zijn/haar ID, paspoort of ander wettelijk identificatiebewijs.

Geautomatiseerde verwerkingen.

- **Profilering (Artikel 22 AVG)** Profilering vindt plaats wanneer er een geautomatiseerde verwerking van persoonsgegevens plaatsvindt waarbij aan de hand van persoonsgegevens naar bepaalde

persoonlijke aspecten van een persoon wordt gekeken om deze persoon te categoriseren en te analyseren, of om zaken te kunnen voorspellen. Voorbeelden van persoonlijke aspecten kunnen zijn; financiële situatie, interesses, gedrag of locatie. Een voorbeeld: Wanneer een bezoeker op de gemeentelijke website naar een bepaalde dienst kijkt, mag de gemeente geen actie ondernemen om de dienst aan te bieden. Gemeenten mogen wel bekijken hoe vaak een bepaalde dienst bekeken is maar dus niet specifiek gericht adverteren. Daarnaast geeft de wet aan dat er geen besluit mag worden genomen op basis van profilering. Wettelijk is het niet verplicht om aan te geven of de gemeente gebruik maakt van profilering. Lingewaard maakt geen gebruik van profilering.

- Big data en tracking Door middel van Big data onderzoek en tracking mogen alleen gegevens verwerkt worden wanneer deze niet herleidbaar zijn tot een natuurlijk persoon. Gemeente Lingewaard maakt gebruik van Big Data dat verzameld is door een externe partij die alleen gebruik maakt van openbare bronnen.
- Inzet van camera's Binnen de gemeente wordt onder bepaalde omstandigheden gebruik gemaakt van cameratoezicht zoals vastgelegd in de Gemeentewet. Cameratoezicht wordt onder andere gebruikt voor het vergroten van de veiligheid op straat en/of openbare ruimten. Camera's kunnen een grote inbreuk maken op de privacy van diegene die gefilmd worden. Om de privacy zo goed mogelijk te waarborgen worden camera's alleen ingezet wanneer er geen andere manieren zijn om het doel te bereiken en worden er eisen gesteld aan de inzet van camera's. Het gebruik van camera's door particulieren op de openbare weg is alleen mogelijk door toestemming van het college van B&W. Daarvoor wordt er een convenant afgesloten tussen de particulieren en het bestuursorgaan waarin o.a. de grondslag, het doel, de maatregelen tegen verlies, en de bewaartermijn in opgenomen worden. Gemeente Lingewaard maakt gebruik van cameratoezicht en op grond van de APV is de burgemeester bevoegd te besluiten tot plaatsing van camera's voor een bepaalde duur ten behoeve van het toezicht op een openbare plaats, parkeerterreinen en overige plaatsen. (art. 2.77 APV Lingewaard 2018.)

Plichten van de gemeente

- Register van verwerkingen (Artikel 30 AVG) De gemeente is verantwoordelijk voor het aanleggen van een register van alle verwerkingen waarvan de gemeente de verwerkingsverantwoordelijke is. Elk register bevat tenminste een beschrijving van wat er tijdens een verwerking plaatsvindt en welke gegevens daarvoor worden gebruikt, namelijk:
 - De naam en contactgegevens van de verwerkingsverantwoordelijke en, mogelijk, de gezamenlijke verwerkingsverantwoordelijke;
 - De doelen van de verwerking;
 - Een beschrijving van het soort persoonsgegevens en de daarbij horende betrokkenen;
 - Een beschrijving van de ontvangers van de persoonsgegevens;
 - Een beschrijving van het delen van persoonsgegevens aan een derde land of internationale organisatie;
 - De termijnen waarin de verschillende persoonsgegevens moeten worden gewist;
 - Een algemene beschrijving van de beveiligingsmaatregelen.

Lingewaard heeft een register van verwerkingen zoals door de AVG vereist. Dit register is niet openbaar en bedoeld voor intern gebruik.

- PIA, Gegevensbeschermingseffectbeoordeling (Artikel 35 AVG)

Met een gegevensbeschermingseffectbeoordeling (ook wel: Privacy Impact Assessment/PIA) worden de effecten en risico's van nieuwe of bestaande verwerkingen beoordeeld op de bescherming van de privacy.

De gemeente voert deze bijv. uit wanneer er een geautomatiseerde verwerking, een grootschalige verwerking, of wanneer er een grootschalige monitoring van openbare ruimten plaatsvindt.

Dit geldt in het bijzonder bij verwerkingen waarbij nieuwe technologieën worden gebruikt.

- Aanstellen van een Functionaris voor gegevensbescherming (FG) (Artikel 37 t/m 39 AVG).

De gemeente heeft een FG aangesteld. De FG is betrokken bij alle aangelegenheden die verband houden met de bescherming van persoonsgegevens.

De taken van deze functionaris zijn informeren, adviseren, toezicht houden, bewustwording creëren, en optreden als contactpersoon van de AP.

Het is zeker niet de bedoeling (van de Wetgever) dat de functionaris de taken op het gebied van bescherming van de privacy van de gemeentelijke afdelingen overneemt.

De afdelingen hebben hun eigen verantwoordelijkheid in het goed omgaan met privacygevoelige gegevens. Een (nieuwe) verwerking van persoonsgegevens wordt eerst aan de FG gemeld voordat de verwerking begint of verder gaat.

De FG is verantwoordelijk voor het structureel toetsen van de implementatie en de uitvoering van de wettelijke eisen en de gemeentelijke richtlijnen op het gebied van privacy. Hij vervat zijn bevindingen in een halfjaarlijks verslag dat aan het College van B & W en aan de Raad van de Gemeente wordt aangeboden.

De contactgegevens van de gemeentelijke FG zullen bekend worden gemaakt op de website.

- Datalekken (Artikel 33 en 34 AVG)

We spreken van een datalek wanneer persoonsgegevens op welke wijze dan ook in handen vallen van derden die geen toegang tot die gegevens mogen hebben. Wanneer er een datalek heeft plaatsgevonden meldt de gemeente dit zo snel mogelijk en zonder onredelijke vertraging en uiterlijk 72 uur nadat er kennis van de inbreuk is vernomen aan de AP. Als dit later dan 72 uur is wordt er een motivering voor de vertraging bij de melding gevoegd. Het kan zijn dat de inbreuk een hoog risico met zich meebrengt voor de rechten en vrijheden van de betrokkenen. In dit geval meldt de gemeente dit met voorrang aan de betrokkenen in eenvoudige en duidelijke taal. Om toekomstige datalekken te voorkomen worden bestaande datalekken geëvalueerd. Op het niet adequaat reageren op datalekken of het niet juist uitvoeren van de AVG kan de AP stevige sancties zoals hoge boetes opleggen. De gemeente doet er alles aan om die te voorkomen; daarom passen wij een actueel informatiebeveiligingsbeleid toe en maken wij hoogfrequent back- ups van onze ict-systemen enz.

Als de gemeente een wettelijke verplichting niet nakomt kan de betrokkene een klacht indienen. Deze zal via de klachtenregeling van de gemeente worden behandeld. In gevallen waar dit reglement niets over zegt, beslist het verantwoordelijke bestuursorgaan van de gemeente.

Disclaimer: Dit product is een eenvoudige vertaling van de privacywetgeving en zoals gesteld gebaseerd op de AVG. Vanzelfsprekend is de actueel geldende wet- en regelgeving altijd leidend en mede daarom kunnen er geen rechten ontleend worden aan dit document.